

Endringstillegg til Høringssvar – KR 39/13 Det livssyns åpne samfunn

Kap 15 Offentlige institusjoner.

s.13 i utkast til høringssvar, forslag til nytt avsnitt før 15.3:

Kirkerådet vil også påpeke nødvendigheten av at det lages gode ordninger for at tros- og livssynssamfunnene kan føre tilsyn med sine «representanter» på institusjonene. Selv om institusjonene ansetter og har arbeidsgiveransvaret for tros- og livssynsbetjeningen, må tros- og livssynssamfunnene kunne utøve et reelt tilsyn med disse, slik at betjeningen også har en legitimitet fra det respektive tros- eller livssynsamfunnet.

Forslag til erstatning av avsnitt om asylmottak, s. 15

Kirkerådet savner at utvalget ikke har drøftet spørsmål knyttet til tros- og livssynsbetjening ved asylmottak. Asylsøkere i mottak har som alle andre mennesker rett på religions- og livssynsfrihet. Kirkerådet etterlyser en prinsipiell drøfting av asylsøkeres rett til å få utøvet sin religion individuelt og kollektivt i mottak, herunder et tilbud om tros- og livssynsbetjening også på asylmottak. En slik drøfting bør også ta hensyn til at asylsøkere på mottak er en sårbar gruppe, og dermed bør vernes fra visse former for religiøs påvirkning.

Kap 19.3 Om barns rett til å bestemme selv i tros- og livssynsspørsmål (s.18 i utkast til høringssvar)

Forslag til erstatning av siste del av 3.avsnitt, s.18:

Det er her godt samsvar med de erfaringer kirken har fra arbeid med barn, med en økende selvstendighet hos barna sammen med en økende forståelse for hva religiøs tro kan være. Kirkerådet er enig med utvalget i at barnets medbestemmelse er vesentlig, og vil derfor også være enig i at det ikke er godt nok at barn mellom 12 og 15 år kun skal høres «om det let seg gjøre» (lov om trdomssamfunn §6). Kirkerådet mener at barnets rett til å bli hørt skal være absolutt, og at dette vil være god nok styrking av barnets medbestemmelse. Kirkerådet kan på den bakgrunn ikke se at det er nødvendig å innføre en ny 12-årsgrense for samtykke.

Kap. 25 Medlemskap (s. 24, 25 i utkast til høringssvar)

Forslag til erstatning av 2.,3. og 4. avsnitt:

Når det gjelder tilhørighet, har Kirkerådet tidligere uttalt at det er viktig at forrangsbestemmelsen for Den norske kirke opphører. Kirkerådet mener at alle tros- og livssynssamfunn må likebehandles av staten med tanke på hvordan medlemmer og tilhørige registreres og telles.

Kirkerådet er uenig med utvalgets forslag, og vil foreslå følgende:

For det første bør staten, på grunn av ulike betydninger og fortolkninger av begrepet «medlemskap» i ulike tros- og livssynssamfunn, bruke begrepet «høre til» eller «tilhørig» om medlemskap som kvalifiserer til tilskudd. «Å høre til» eller «tilhørig» vil med andre ord være det samme som «tilskuddsberettiget medlemskap», og ikke bety det som i dagens ordning omtales som «tilhørige» i Kirkeloven.

For det andre mener Kirkerådet at det bør være tre ulike måter å oppnå status som tilhørig på (tilskuddsberettiget medlemskap). Dette kan enten oppnås ved at a) foreldre aktivt registrerer barnet som tilhørig trossamfunnet, dvs melder det inn (skriftlig), eller b) ved et religiøst innmeldingsrite, f.eks dåp, eller c) at barnet automatisk blir tilhørig hvis begge foreldrene er medlemmer av tros- eller livssynssamfunnet. I dette tilfellet (c) mener imidlertid Kirkerådet at tilhørigheten må være tidsbegrenset, fram til religiøs myndighetsalder på 15 år, med mindre alternativ a eller b har inntruffet. Tilhørighet oppnådd gjennom aktiv innmelding, a eller b, varer livet ut, evt fram til tilhørig person melder seg/blir meldt aktivt ut. Kirkerådet vil også understreke at ordinær tilhørighet (a eller b) må trumfe tidsbegrenset tilhørighet (c), slik at det ikke skal være noe problem for foreldre å døpe eller melde et barn inn i et annet trossamfunn enn det de selv tilhører.

Kirkerådet ser ikke problemet med at en ordning med automatisk tilhørighet der begge foreldre er medlemmer av samme tros- eller livssynssamfunn består (c). Så lenge ordningen likebehandler og gjelder for *alle* tros- og livssynssamfunn, mener Kirkerådet dette vil være et naturlig uttrykk for en aktiv støttende tros- og livssynspolitik. Det er vanlig i de fleste land i verden at barn av foreldre i samme trossamfunn regnes med i trossamfunnet når staten teller. Kirkerådet ser heller ikke at en slik ordning vil koste noe mer for staten, da den vil gjelde alle tros- og livssynssamfunn og dermed ikke endre brøkene. Kirkerådet mener en ordning med automatisk og tidsbegrenset tilhørighet for barn hvor begge foreldre tilhører samme tros- eller livssynssamfunn er naturlig gitt tros- og livssynssamfunnenes arbeid overfor og tilbud til barn i denne gruppen. Den midlertidige tilhørigheten må som nevnt opphøre ved religiøs myndighetsalder på 15 år. De automatisk tilhørig (c) som ikke aktivt er meldt inn i tros- eller livssynssamfunnet innen de fyller 15 år (a eller b), må strykes.

Kirkerådet mener derfor også at utvalgets forslag om å sende brev til alle medlemmer som fyller 15 år, med informasjon om muligheter til utmelding, er underlig. Dersom barn står som *medlemmer* i et tros- eller livssynssamfunn, dvs har blitt meldt aktivt inn av en forelder, er det ingenting som tilsier at religions- eller trossamfunnene burde pålegges et krav om å sende brev. Dette informasjonskravet må være foreldrenes ansvar. Kirkerådet støtter derfor ikke utvalgets forslag om brev, men mener at dersom det skulle vært sendt brev, så burde det vært sendt brev til de *automatisk tilhørig* (c) som fyller 15 år og som ikke aktivt har blitt meldt inn, med beskjed om at de mister tilhørigestatusen og må melde seg inn dersom de ønsker å høre til tros- eller livssynssamfunnet.